

Josep Domingo Mas (1921 - 2004)

Un metge targarí a recordar

Enguany, 2021, fa 100 anys que va néixer un targarí excepcional a qui l'Ajuntament de Tàrraga, gràcies a una iniciativa popular entorn del 2005 encapçalada per la targarina Rosa Viles Alsina, va decidir dedicar una plaça al seu nom. Aquest any la placeta del Dr. Josep Domingo Mas es farà realitat el dia del seu naixement, el 24 de setembre.

Aprofitant aquest fet, llargament esperat, els seus fills i les seves filles volem retre-li un afectuós homenatge públic en el marc del **CENTENARI DEL SEU NAIXEMENT**. Ho farem mitjançant diverses activitats a la ciutat durant aquest mes de setembre, incloent-hi una exposició que dona a conèixer alguns dels aspectes més transcendents de la seva vida com a metge i com a targarí. Aquest recull gràfic s'exposa, feliçment, a la Biblioteca Pública de Tàrraga - Germanes Güell, ben a prop de la casa on es va criar, a la plaça Sant Antoni que el va veure créixer i on va començar la seva formació primària.

En boca sàvia, i com es recull a l'entrevista que li va fer el seu amic pediatre Ramon Martínez Callen per la publicació el 2004, any de la seva mort, d'un fullet institucional* elaborat i editat pel Consell de Col·legis de Metges de Catalunya:

"El doctor Josep Domingo i Mas podria ser el paradigma dels metges que tot ho deuen al seu esforç i a la seva vocació. El Dr. Domingo hauria de servir d'exemple del metge que no ha degut mai res a ningú, i que s'ha guanyat la carrera i la vida a pols, alhora que l'estimació dels malalts, l'admiració dels companys i l'afecte de tothom que l'ha conegut [...] Fill d'una família molt humil,... va saber vèncer tots els esculls que va trobar per a la formació de metge i obtenir-ne tots els fruits".

* <https://drive.google.com/file/d/1yotbH62khUIW0cX1OTe86ZDrljMwSvDm/view?usp=sharing>

Així, per configurar aquesta exposició hem agafat com a guia de la seva vida personal i de la seva trajectòria professional el relat que ell mateix hi feia, tot complementant-ho amb altres aspectes de la família i dels anys posteriors a la seva jubilació. I hem volgut fer-ho tot donant-li la paraula en una narració en primera persona que, alhora, es mantingués fidel als valors que li eren propis i que el seu ex-libris recull ben clarament: **IDEAL, CONSTÀNCIA I FE.**

Josep Domingo Mas (1921-2004)

Els primers 10 anys (1921-1931)

Els orígens

Vaig néixer el 24 de setembre del 1921 a Tàrrrega, al carrer de Sant Agustí núm. 19.

De pare camperol, nascut al Talladell el 1888 i mare pentinadora, nascuda a Tàrrrega el 1892.

Jaume Domingo Puig

Dolores Mas Rull

Era el tercer fill de la família Domingo Mas.

Coloma, 1914

Francesc, 1917

Josep, 1921

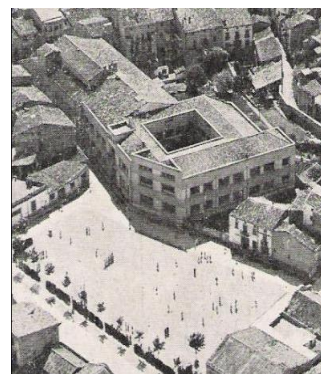
La formació primària i secundària

Als 5 anys vaig començar a anar a l'escola al col·legi de Sant Antoni, al costat de casa, tal com feren més endavant les filles i els fills.

Més tard vaig continuar la formació primària a L'Escola Pia, on també vaig seguir la meva formació secundària com a extern.

Plaça de Sant Antoni de Tàrrrega

Escola Pia de Tàrrrega

Col·legi de pàrvuls de Sant Antoni, 1958

Josep Domingo Mas (1921-2004)

Dels 10 als 20 anys (1931-1941)

El despertar de la vocació de metge

Un cop iniciada i en curs la formació administrativa a l'Escola Pia de Tàrraga, **als 12 anys** em vaig incorporar als estudis de batxillerat gràcies al suport rebut dels pares escolapis, que em feren costat en la preparació de l'examen d'accés del juny del 1934. **Als 15 anys**, i just abans de l'inici de la guerra civil, el juny del 1936, vaig aprovar el segon i el tercer curs del batxillerat.

Paral·lelament als estudis realitzats als escolapis, i per tal de no suposar una càrrega per la família, **dels 11 als 18 anys** vaig treballar com a ajudant a la farmàcia Robinat de la plaça Major de Tàrraga a canvi d'una pesseta al dia.

Pere Robinat. Tàrraga, 1932

Durant la guerra vaig mantenir la feina a la farmàcia. Mentre hi treballava, i arran de l'afecció per tuberculosi d'un oncle proper, vaig agafar interès per aquesta malaltia. **Als 15 anys** vaig endegar, a la mateixa farmàcia, la realització de proves d'orina per detectar el bacil de Koch que n'és el causant. Naixia, així, la meua vocació mèdica i com a tisiòleg, especialista en tisis o tuberculosi.

Les diverses alternatives professionals

Als 18 anys i ja després de la guerra civil, em vaig reincorporar a l'Escola Pia per completar els estudis del batxillerat. Alhora, vaig treballar com a carter a Tàrraga, amb un sou de sis pessetes al dia. Aquesta doble activitat compaginant el treball i els estudis del batxillerat no estava contemplada en la nova legislació franquista de l'època i suposava una situació excepcional i incòmoda pels pares escolapis. L'atzucac fou resolt arran d'un recurs al Ministeri d'Educació, que autoritzà la compatibilitat a través de l'adscripció a la Universitat de Barcelona.

El 1940, i tot i els bons auguris en la meua feina com a carter, **als 19 anys** vaig haver d'abandonar aquesta tasca quan va caldre preservar temporalment el lloc de treball a FECSA del meu germà Francesc, cridat a files. Aquesta nova activitat de gestió en la distribució d'energia va estar a punt de capgirar el meu futur professional.

Quan el meu germà es reincorporà se'm proposà d'iniciar la formació en aquesta especialitat a l'Escola Industrial de Barcelona. Em plantejaven assumir, en un futur, la direcció de la distribució d'energia de FECSA a Cervera i a Tàrraga.

Semblava interessant però, un cop vaig haver rumiat sobre les diverses alternatives professionals de què disposava, vaig declinar l'oferta de FECSA. **Vaig decidir seguir la vocació mèdica iniciada anys abans a la farmàcia.**

Josep Domingo Mas (1921-2004)

Dels 20 als 30 anys (1941-1951) I

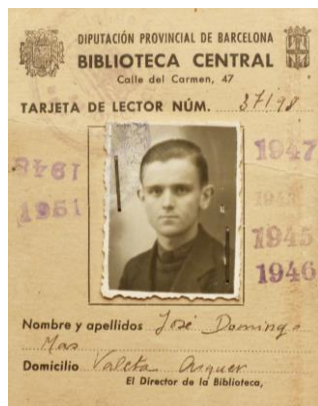
La formació mèdica, treballant com a *ayo*

Als 20 anys, convençut de la meua vocació mèdica però conscient, alhora, de la necessitat de trobar recursos externs per poder finançar els estudis, em vaig deixar assessorar pel pare Munné, rector de l'Escola Pia de Balmes, a Barcelona. Així, amb l'allotjament a la capital assegurat a casa d'una cosina germana, vaig acceptar la feina d'*ayo* que se m'oferia a Balmes, el sou de la qual em va permetre costejar la manutenció i la continuïtat dels estudis.

Els escolapis confiaren en la meua vàlua i em donaren el seu ajut incondicional, a Tàrrrega i a Barcelona. Des d'aleshores sempre els he estat agraït i m'he considerat un més dels escolapis seglars de l'ordre.

Ayos de l'Escola Pia de Balmes, a Barcelona. Curs 1945-1946

Tarjeta de lector. Barcelona, 1943-1951

La meua feina com a *ayo* a l'Escola Pia de Balmes, a Barcelona, la realitzava sempre coordinadament amb els docents del centre i incloïa tasques de suport a l'alumnat tals com l'adquisició de normes i valors de convivència, l'enfortiment d'hàbits solidaris i d'ajuda entre companys, l'acompanyament en el transport escolar i, no menys important, la vetlla en tot moment per la seva seguretat.

Paral·lelament a aquesta feina amb els escolapis, i mantenint la dinàmica dual de treball i d'estudi iniciada als 11 anys a Tàrrrega, em vaig inscriure als exàmens preparatoris per a l'examen d'estat, aquell que aleshores obria les portes als estudis universitaris. Estava convençut de poder superar amb escreix les dificultats que tenia en l'estudi del llatí, una més de les proves que s'hi incloïen, i vaig aprovar aquest difícil examen d'accés a la universitat en la convocatòria de juny del 1942.

Als 21 anys, i ja superat l'examen d'estat, vaig començar la llicenciatura a la Facultat de Medicina de la Universitat de Barcelona, al carrer de Casanova de la ciutat comtal, el mes de setembre del 1942.

Vaig matricular-me com a estudiant lliure, tot compatibilitzant la formació mèdica i el treball com a *ayo*. Arran dels bons resultats acadèmics en els primers quatre anys, vaig obtenir una beca del ministeri que va permetre que en els darrers dos anys em matriculés com a estudiant oficial. Així vaig poder focalitzar-me només en l'estudi i entrar com a intern a diversos serveis de l'Hospital Clínic adscrit a la facultat. L'obtenció anhelada del títol va arribar el mes de juny del 1948, **amb 26 anys**.

Orla dels llicenciats en medicina. Promoció 1941-1948

Josep Domingo Mas (1921-2004)

Dels 20 als 30 anys (1941-1951) II

Els primers anys com a metge

Als 25 i als 26 anys, encara no llicenciat però amb el delit i la força clínica de les meves primeres experiències com a intern durant la carrera acadèmica a Barcelona, vaig seguir el consell d'un col·lega de Tremp, també *ayo* a l'Escola Pia de Balma: els darrers dos anys d'estudis, el 1947 i el 1948, vaig cobrir les substitucions de les vacances estiuenques a la capital del Pallars Jussà. Després d'aquest primer contacte puntual amb l'exercici de la professió, el metge titular de Tremp em va plantejar la possibilitat d'ocupar, quan acabés la llicenciatura, una plaça com a metge interí a La Pobla de Segur.

La Vida, però, anava per altres camins. **Als 26 anys**, i coincidint amb una de les visites al pare a Tàrraga, durant la festa de Sant Jaume del mes de juliol del 1948, el farmacèutic Pere Robinat, amb qui havia treballat i col·laborat dels 11 als 18 anys, em va demanar que fes una visita al metge de Verdú, el Dr. Antoni Ros Batlle, que en aquells moments estava malalt. Inicialment, el Dr. Ros em va demanar que el substituís durant una setmana, però la seva malaltia es va complicar i, en haver de deixar de treballar, la substitució de la seva plaça de Verdú va durar tres anys, des del 1948 al 1950, oblidat ja el proposat interinatge a La Pobla.

Treballant al despatx mèdic de Verdú

Vista panoràmica de Verdú

Vista panoràmica de Montornès de Segarra

El 1950, **amb 29 anys** i tot mantenint la plaça de substitució, vaig seguir el consell del Dr. Ros per accedir a la plaça de metge titular de Montornès de Segarra, a pocs quilòmetres de Verdú. Aleshores ja no compaginava estudis i treball, sinó dues places d'exercici professional a dues poblacions molt properes.

Una, la de Verdú, determinaria el meu futur afectiu i familiar i l'altra, la de Montornès, em faria conèixer i ensinistrar-me en les tasques del cos mèdic d'Assistència Pública Domiciliària, usualment anomenat com a d'APD o cos de metges titulars.

Josep Domingo Mas (1921-2004)

Dels 20 als 30 anys (1941-1951) i III

La creació d'una família i el trasllat a Tàrraga

L'any 1950 va ser per a mi un any important. **Amb 29 anys** no només vaig ingressar al cos de metges titulars sinó que prèviament, en la celebració de la diada de Sant Sebastià del 20 de gener en la festa major de Verdú, vaig conèixer la Carme Salvany Gilabert.

Després d'un breu període de festeig, vam esdevenir esposos el primer diumenge després de Pasqua, diada de la *Dominica in albis*, l'abril del 1951. Fou a Montserrat, lloc emblemàtic de la meua passió i de les meves arrels catòliques i catalanes.

Montserrat, abril del 1951

Carnet del Col·legi de Metges de Lleida, 1948

A les darreries de l'any 1951, **amb 30 anys** i esperonat pel Col·legi de Metges de Lleida, vaig abandonar la substitució a Verdú per tal de traslladar-me a Tàrraga i assumir la direcció dels nous serveis mèdics de la *Clínica del Perpetuo Socorro* que la mutualitat *Unión Médica de Lérida* acabava d'obrir a la capital de l'Urgell.

La seu de la *Clínica Perpetuo Socorro* de Tàrraga s'ubicava a un edifici de nova planta que la mutualitat acabava de construir al barri de Fàtima. Com s'esdevindria després amb la segona Clínica del Carme, la planta baixa d'aquest nou edifici concentrava els serveis mèdics i la planta superior servia d'habitatge per la família del metge director, tasca que assumia amb il·lusió.

L'afició a les sortides a la natura, a la caça i a la pesca

A partir dels 30 anys, ja a Tàrraga i amb una situació laboral i familiar consolidades, la vitalitat i la curiositat que sempre em foren innates van poder obrir-se pas vers el gaudi d'estones de lleure i d'esport a la natura. Amb la família i els amics començarem a organitzar excursions per banyar-nos al riu Segre a la vora de Ponts, o per anar a collir bolets a algun indret del Pallars. Alhora, em reservava algun diumenge per sortir a caçar o a pescar amb altres companys que hi estaven aficionats, o amb els fills quan es van fer més grans. Aquestes activitats m'apropaven a les arrels camperoles paternes i em permetien socialitzar, fins al punt d'esdevenir president de la Societat de Caçadors de Tàrraga del 1958 al 1962. A més, també m'ajudaven a mantenir-me calm, destre i enèrgic, fets importants en el meu exercici professional.

Caçant amb els amics a Ponent

Josep Domingo Mas (1921-2004)

Dels 30 als 40 anys (1951-1961) I

La plaça de metge titular de Tàrraga

L'any 1952 va sortir a concurs la plaça de metge titular de la capital de l'Urgell. **Amb 31 anys** vaig presentar-m'hi i la vaig guanyar, assumint així de manera regular l'atenció als pacients de l'Hospital de Tàrraga ubicat a la mateixa plaça Sant Antoni on havia començat els meus estudis com a pàrvul.

Des d'aleshores, i durant 20 anys, vaig esdevenir representant del cos de metges titulars o d'Assistència Pública Domiciliària (APD) del Col·legi de Metges de Lleida. Com a tal, vaig fer a Madrid diverses propostes de canvi tot promovent un nou perfil de metge familiar assistencial, el que avui anomenariem metge de capçalera o metge de família.

Carnet del cos mèdic d'APD o de metges titulars

La primera Clínica del Carme, alhora domicili familiar

Ubicació de la primera Clínica del Carme

Aquell estiu del 1952, **amb 31 anys**, va fer-se necessari trobar a Tàrraga un espai que podés complir la doble funció de centre de consulta mèdica i de domicili familiar propi. Sobretot tenint en compte que l'esposa Carme estava embarassada de qui seria la nostra primera filla.

Els suports rebuts anteriorment durant el treball primerenc a la farmàcia i el contacte post llicenciatura amb el metge de Verdú es reafirmaren aleshores. L'amic farmacèutic Pere Robinat ens llogà un habitatge al número 88 (actualment número 80) de l'avinguda de Catalunya de Tàrraga.

Aquest nou habitatge al voral de la Nacional II, que en honor i en agraïment a l'esposa esdevingué més endavant la Clínica del Carme, permetia la cohabitació familiar i professional.

L'edifici constava d'una planta baixa, ocupada pel taller mecànic Niubó, i dues plantes més. La segona eren unes golfes i la primera disposava de quatre habitacions que s'utilitzaven com a espai mèdic amb rebedor, sala d'espera, despatx i sala de cures amb aparell de raigs X. La resta d'estances d'aquest primer pis eren un espai familiar, ocupat a vegades per activitats mèdiques puntuals tals com el revelat de radiografies.

La placeta on s'ubica encara aquest edifici a l'avinguda de Catalunya de Tàrraga esdevindrà, el dia 24 d'aquest mes de setembre del 2021, la placeta del Dr. Josep Domingo Mas.

Diümenge de Rams a la Clínica del Carme, 1958

Josep Domingo Mas (1921-2004)

Dels 30 als 40 anys (1951-1961) II

L'especialització en traumatologia i ortopèdia

La tuberculosi es va anar controlant progressivament a casa nostra arran de l'aparició de noves eines antibiòtiques i de la recuperació econòmica lenta però progressiva després de la guerra civil. Alhora, la *Dirección General de Sanidad* va organitzar l'any 1953 a Madrid una formació per a tots els metges titulars espanyols sobre l'assistència bàsica dels accidents de carretera. Consegüentment, atent i adaptable als canvis, va anar minvant de manera progressiva el meu interès per la tuberculosi, que s'havia iniciat a Tàrrrega durant els anys a la farmàcia i que havia despertat la meua vocació com a metge.

L'Hospital Clínic de Barcelona

La presència creixent de cotxes i de tractors en una societat que anava millorant el seu nivell de vida feia més idònia una reorientació vers l'especialitat de traumatologia i ortopèdia. No semblava forassenyat, sobretot si pensem que Tàrrrega era un nus de comunicacions en què conflúen dues vies importants tals com l'eix Pirineu – Mediterrània de La Seu d'Urgell a Tarragona, i la carretera nacional de Madrid a Barcelona, en la qual des d'Igualada a Lleida tampoc hi havia cap centre assistencial preparat per l'atenció als accidents laborals i de carretera.

Calia, doncs, formar-se en traumatologia i ortopèdia. **Amb 32 anys** vaig iniciar dos períodes formatius en aquest àmbit. Un, el 1954 a l'Hospital Clínic de Barcelona, on havia estat intern durant la llicenciatura. L'altre, el 1955 al centre de traumatologia de l'Hospital Cochin de París, on vaig perfeccionar les meves habilitats en transfusió sanguínia. Dues estades formatives amb un gran profit posterior que obrien la porta a una formació mèdica continuada de per vida, sigui amb actualitzacions i col·laboracions a Barcelona, sigui amb la participació activa en congressos estatals i internacionals.

Hospital Cochin de Paris

L'afició a la fotografia

Felicitació de creació pròpia, 1954

Des de petit em sentia atret pel món de la fotografia. Tan bon punt vaig poder vaig comprar una màquina Zeiss-Ikon per captar les meves primeres instantànies. Però fou **a partir dels 32 anys**, quan l'equipament de revelat de radiografies m'oferí noves eines, que vaig engrescar-m'hi encara més. Així, carregava els rodets amb clixés de blanc i negre, i positivava i revelava les fotografies per tal de fer creacions pròpies, com la felicitació de la Pasqua de Resurrecció del 1954 amb la imatge del segon fill que acabava d'arribar. Quan van aparèixer les diapositives de seguida les vaig incorporar, tot i haver-les de revelar a l'estranger. I també em vaig presentar a diversos concursos de fotografia, el darrer l'any 2001.

Josep Domingo Mas (1921-2004)

Dels 30 als 40 anys (1951-1961) i III

El creixement de la família Domingo Salvany

Talment com el treball i l'estudi des de la infantesa, o les dualitats en l'exercici mèdic compaginant ocupacions des de ben aviat, **des dels 31 als 38 anys** van esdevenir simultànies l'eclosió del nou projecte professional a la Clínica del Carme amb la rapidesa en què augmentaven els membres a la família. Des del 1952 al 1959 arribaren sis filles i fills: l'Antònia el 1952, el Josep el 1954, el Francesc el 1955, la Montserrat el 1956, el Jordi el 1957 i la Nené el 1959. Posteriorment arribaria la Maria Assumpció, morta en néixer el 1961, i ja un xic més tard el Pere Maria, el darrer de la colla, el 1964.

Els fills i les filles banyant-se a la terrassa, 1961

Els fills i les filles al menjador, gener del 1965

Aquest ràpid creixement de la família, on es va mantenir sempre un ambient acollidor i disciplinat, va ser afavorit pel fervor cristià que compartíem amb la Carme, per la xarxa social de persones amigues, familiars i col·laboradores a disposició i, alhora, per l'existència a Tàrrrega d'infraestructures educatives tals com l'escola de pàrvuls de Sant Antoni, on vaig iniciar la meva formació primària, l'Escola Pia La Mercè, de la qual em sentia partícip com a un escolapi segleger més, i l'escola de les monges carmelites, d'especial importància en la formació de les filles.

Les germanes i els germans Domingo-Salvany a Barcelona, 2004

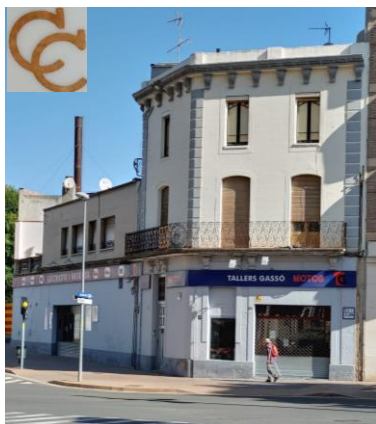

Josep Domingo Mas (1921-2004)

Dels 40 a 60 anys (1961-1981) I

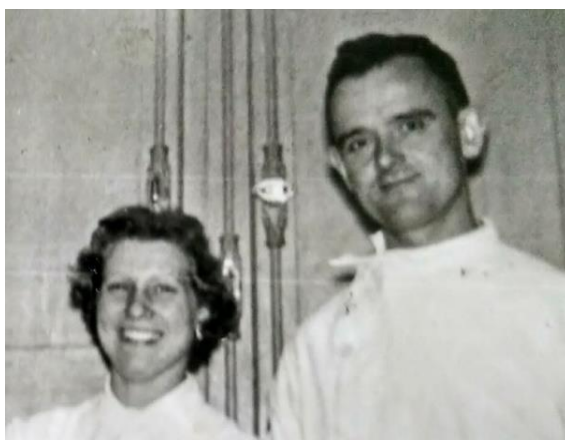
L'atenció clínica als accidents de trànsit

Avinguda de Catalunya 80 de Tàrraga, 2021

Entorn dels meus 40 anys, i talment com havíem previst anticipadament, els accidents de trànsit i de treball esdevingueren cada cop més habituals a l'entorn de referència del nostre centre mèdic.

Paral·lelament, la manca de medis a disposició impossibilitava atendre els accidentats a l'Hospital de Tàrraga, del qual n'assumia l'assistència mèdica com a metge titular. Alhora, la proposta que vaig fer a les alcaldies de Tàrraga i de Cervera per coordinar l'atenció mèdica dels accidents de carretera en un nou centre compartit no tenia massa futur.

Amb l'esposa a la primera Clínica del Carme

Sense massa més sortides, amb l'esposa decidírem habilitar les golfes del segon pis de l'edifici de l'avinguda de Catalunya, allà on avui es situa el taller de Mecànica Gassó, com a centre d'atenció als accidents laborals i de trànsit. Per a fer-ho, la Clínica del Carme no només incorporava un quiròfan, dues habitacions clíniques i una nova sala d'exploracions i de rehabilitació, sinó que assumia un servei d'ambulància pel trasllat dels pacients més crítics.

Ben aviat es va fer evident la manca d'espai i la necessitat de millorar la conciliació laboral i familiar i es va plantejar la necessitat de traslladar-nos a un edifici més gran.

L'afició a la pagesia i al treball al camp

La Torre Palomas, entre Bellpuig i Barbens, 2021

L'any 1965, amb 44 anys, havia nascut el darrer dels fills de la colla i la primera Clínica del Carme era ja una realitat consolidada. Fou aleshores que compràrem la Torre Palomas, una masia que durant molts anys esdevingué lloc de gaudi i de trobada familiar. Alhora que un espai per conrear l'afició a la pagesia heretada del pare i per transmetre als fills i a les filles l'amor a la terra i a la natura.

Allà, i amb l'ajuda d'un masover, fruïa quan diversificàvem els conreus, modificàvem els sistemes de cultiu, incorporàvem l'incipient reg per aspersió, o plantàvem xops i nogueres per fer pasta de paper i fusta.

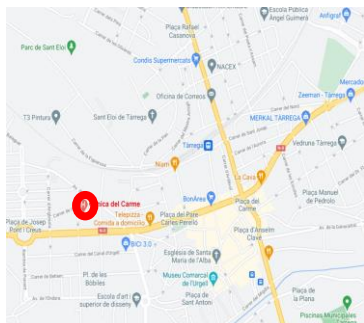

Josep Domingo Mas (1921-2004)

Dels 40 als 60 anys (1961-1981) i II

La nova Clínica del Carme

Ubicació de la nova Clínica del Carme

Entrats els anys seixanta, el nombre de cotxes i d'accidents de trànsit creixia exponencialment. La Clínica del Carme havia esdevingut massa petita i endegàrem la construcció, al núm. 124 de la mateixa avinguda de Catalunya, d'un gran edifici amb una planta soterrani, una planta carrer perfectament condicionada com a centre mèdic i una primera planta on ubicar l'habitatge familiar.

Així, **als meus 46 anys**, i tal com es feu palès al setmanari Nova Tàrrrega del diumenge 9 de setembre del 1968*, s'inaugurava la nova Clínica del Carme. Cinc cents metres per assistència bàsica, d'urgències i d'hospitalització que incloïen dues sales d'espera, dos despatsos, dues sales de cures i una sala de raigs X, "*además de una instalación modernísima en el quirófano*"*, una sala de rehabilitació i sis habitacions clíniques amb bany.

El 1961 la *Dirección General de Tráfico* havia acordat que calia que a les carreteres principals existís un centre per a l'atenció dels accidents cada 50 quilòmetres. La bona ubicació de la Clínica del Carme en un nus de comunicacions sense dotació de centres mèdics va condicionar que l'any 1969, mesos després de la seva inauguració, se'ns proposés la cessió de dues de les habitacions de la clínica per oferir un servei públic d'ambulància permanent, amb xofer i practicanter sanitari. L'activitat assistencial va anar diversificant-se i no tenia aturador, una gran oportunitat de servei. Amb el temps va incorporar altres professionals com la Dra. Pujades o els Drs. Barallat, Estornell, Pedra, Torné o Castellà, i esdevingué també centre docent per a alumnes de medicina i metges i metgesses en pràctiques d'arreu del món.

La nova Clínica del Carme a l'actualitat

L'afició als viatges per a formar-se i conèixer món

Viatge a Washington arran d'un congrés

I és que m'agradava conèixer món. El meu esperit obert, curiós, inquiet i ple d'energia feia que fos amant dels cotxes, de la mecànica i de la innovació. Alhora, feia que m'interessés tant per acollir a la clínica estudiants d'arreu com per fer viatges ocasionals a tots els continents.

Amb l'esposa, i sovint coincidint amb congressos mèdics, ja viatjàvem per compaginar la formació mèdica continuada amb el vessant lúdic i reparador. Però fou **més enllà dels meus 50 anys** quan vam poder incrementar el nostre delit viatger. Fins i tot anys després, ja jubilat i quan la Carme ens havia deixat, vaig seguir explorant territoris desconeguts, com en el viatge a Sud-Àfrica amb Catalunya Cristiana.

Josep Domingo Mas (1921-2004)

Dels 60 als 70 anys (1981 – 1991)

La jubilació i els seus preparatius

Sant Josep a la casa de Barcelona, 1985

Als anys setanta i vuitanta, l'intens exercici professional a la nova clínica es complementava amb alguns moments de gaudi a la masia i durant algun viatge a l'estranger.

Fou aleshores que amb la Carme decidírem que quan ens jubiléssim aniríem a reposar i a viure a Barcelona, on des de sempre havíem anat teixint vincles fermes a nivell personal, familiar i professional. Hi compràrem un terreny i el mes de desembre del 1981, **als meus 60 anys**, s'acabaven les obres de la que havia d'esdevenir la nova llar de referència, punt de trobada d'una família en creixement.

El gaudi com a metge a la ciutat on vaig nèixer es mantingué però durant uns quants anys més. Contra la meua voluntat, **als 65 anys** em van jubilar com a metge titular de Tàrraga, sense que fos acceptat el recurs presentat per mantenir-me en l'exercici públic de la medicina fins als 70 anys.

Des d'aleshores, la càrrega assistencial i el nombre d'igualats van anar decreixent progressivament mentre, paral·lelament, s'anava establint i fent realitat la nova xarxa d'equipaments sanitaris públics a casa nostra. En aquesta xarxa semblava lògic que hi podés tenir cabuda la Clínica del Carme, un centre mèdic punter i ben equipat que oferírem a la Generalitat per tal que es convertís en un equipament sanitari públic a la comarca.

Equip de CiU de Tàrraga, 1991

L'Hotel Pintor Marsà de Tàrraga, 2019

Fou aleshores que vaig fer compatible una activitat assistencial cada cop menys intensa i una implicació social i política creixent. Aquesta inclogué des de converses amb la Conselleria de Sanitat i el Canal Segarra Garrigues fins a la participació directa a l'Ajuntament de Tàrraga com a tinent d'alcalde pel grup municipal de Convergència i Unió. Malgrat els esforços esmerçats, la conversió de la clínica en un equipament públic no va ser possible. Sortosament, però, pocs anys després fructificaren els acords amb la família Pinós-Calvet, propietària de l'Hostal del Carme, per tal que la clínica esdevingués l'actual hotel Pintor Marsà.

Josep Domingo Mas (1921-2004)

Dels 70 als 82 anys (1991-2004) I

El trasllat i la vida a Barcelona

El gener del 1994, **amb 72 anys**, vaig fer la darrera radiografia a l'estimada Clínica del Carme i vaig deixar l'exercici privat de la medicina, tot rebent el reconeixement del Col·legi de Metges de Lleida.

Amb l'esposa ens traslladàrem a Barcelona, on el meu tarannà inquiet i la meua vocació de servei m'empenyeren a participar tant en activitats mèdiques col·legials o xerrades d'en Raimon Pannikar a Tavertet, com en diverses accions humanitàries. Amb la voluntat que els equipaments mèdics, quirúrgics i radiològics emprats a la clínica tinguessin un nou ús vaig contactar amb l'associació CIEMEN-Abat Escarré. Acordàrem la seva cessió altruista a l'operatiu mèdic que aquesta entitat gestionava a la guerra de Bòsnia-Hercegovina, alhora que la meua col·laboració in situ als Balcans. Nous reptes, nous viatges, nous territoris desconeguts.

Reconeixement de trajectòria professional, 1994

Carnet de voluntari social, 1998

Aviat, però, vaig adonar-me que aquesta tasca social, humanitària i de servei hauria de fer-la sense allunyar-me massa de la casa familiar de Barcelona. L'esposa va ser diagnosticada d'una malaltia neuro degenerativa de progressió ràpida i fortament incapacitant i calia tenir-ne cura de ben a prop.

L'any 1998, **amb 77 anys**, vaig participar a l'acte del 50e aniversari de la promoció mèdica 1941-1948 de la Facultat de Medicina de la Universitat de Barcelona. I aquell mateix any, vaig comprometre'm com a voluntari de l'organització Justícia i Pau en l'acompanyament de reclusos de les presons de Barcelona a activitats de reinserció social que no es podien fer a la presó.

Tota aquesta activitat social i de servei va anar minvant progressivament a mesura que la malaltia de la Carme anava avançant. L'abril del 1991, tres anys abans de traslladar-nos a Barcelona, ja havíem celebrat els nostres quaranta anys de matrimoni. Igual que quan ens vàrem casar, fou també a Montserrat i en la diada de la *Dominica in albis*.

Malauradament, l'evolució de la malaltia no ens va permetre celebrar les nostres noces d'or. El 13 de gener del 2001, l'estimada esposa, companya de tota una vida, moria a l'Hospital de Sant Pau de Barcelona a l'edat de 71 anys.

Carme Salvany Gilabert

Josep Domingo Mas (1921-2004)

Dels 70 als 82 anys (1991-2004) II

El trasllat i la vida a Pallejà

Trobada amb els amics de Pallejà, 2002

Als 80 anys i després de la mort de la Carme, aquell mateix any 2001 decideixo deixar Barcelona i traslladar-me a Pallejà, on vivia una de les filles amb la seva família Driessens-Domingo, amb qui vaig compartir els darrers anys de la meva vida.

Actiu i emprenedor de mena, allà vetllava la construcció d'un nou habitatge d'acollida a totes les branques dels Domingo-Salvany i col·laborava a la residència de gent gran que hi havia a prop de casa. A Pallejà vaig enriquir-me amb noves amistats, molt apreciades. I tot plegat sense perdre el contacte amb les persones conegudes i estimades a Barcelona i a la meva Tàrrrega natal.

L'homenatge en motiu dels 80 anys

A l'Escola Pia de Tàrrrega, 2001

El 24 de setembre d'aquell mateix any 2001, pocs mesos després de la mort de la Carme i del posterior trasllat a Pallejà, les filles i els fills m'ofiriren un homenatge sorpresa arran **dels meus 80 anys**.

A l'Escola Pia de Tàrrrega em reconfortà l'escalf i el reconeixement de familiars i d'amics, que m'obsequiaren amb una auca personalitzada que recull alguns moments significatius de tot allò que m'ha esdevingut.

L'auca del 80e aniversari

Josep Domingo Mas (1921-2004)

Dels 70 als 82 anys (1991-2004) i III

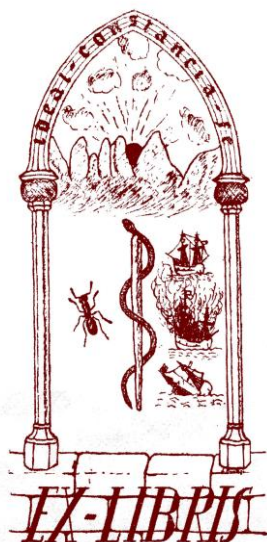

Els esdeveniments del darrer any

Enèrgic, servicial i inquiet com sempre, els viatges en cotxe a Tàrraga i a Barcelona eren freqüents, mentre a Pallejà anava seguint les obres de la nova casa familiar que malauradament no vaig poder arribar a estrenar. I és que el 12 de juny del 2003, quan estava anant cap a Tàrraga per qüestions familiars, vaig patir un accident greu de carretera a prop de Cervera. Sense que existís encara una alternativa a l'estimada Clínica del Carme pel que fa a l'atenció als accidentats de trànsit, vaig ser traslladat a Lleida i posteriorment a la ciutat comtal. Un traumatisme cranial m'havia incapacitat totalment i vaig restar en coma durant 10 mesos fins a la meua mort el 24 d'abril del 2004 en un centre sociosanitari de Barcelona, **als 82 anys**.

Per tal d'omplir el silenci i el buit d'allò que no fou possible a l'hospital en aquells darrers mesos, els fills i les filles em reten enguany un afectuós homenatge públic commemorant el **CENTENARI DEL MEU NAIXEMENT**.

Aprofitant la inauguració a Tàrraga d'una placeta amb el meu nom organitzen algunes activitats a la ciutat, incloent-hi aquesta exposició que dona a conèixer alguns dels aspectes més transcendents de la meua vida com a metge i com a targarí. Aquest recull gràfic s'exposa, feliçment, a la Biblioteca Pública de Tàrraga - Germanes Güell, ben a prop de la casa on em vaig criar, a la plaça Sant Antoni que em va veure créixer i on vaig començar la meua formació primària. I han volgut plantejar-la tot donant-me la paraula en una narració en primera persona que, alhora, es mantingués fidel als valors que em són propis i que el meu ex-libris recull ben clarament: **IDEAL, CONSTÀNCIA I FE**.

Josep Domingo Mas (1921 - 2004)

Un metge targarí a recordar

AUTORIA.

Família Domingo-Salvany

AGRAÏMENTS.

Ajuntament de Tàrraga

Anagram Rètols

Biblioteca Pública de Tàrraga - Germanes Güell

Família Armengou-Sala

Família Domingo-Pons

Família Eroles-Domingo

Montserrat Robinat Català

... i a totes les persones que de ben segur oblidem.

